

Завідувач кафедри

/Лич В.М./

21 05 2018 р.

Розробник силабуса

/Зінченко М.М./

СИЛАБУС Економічна теорія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ОК7
2) Навчальний рік: 2018-2019
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 08 ПРАВО
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 081 «Право», ОПП «Будівельне та містобудівне право»
8) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
9) Семестр: I
11) Контактні дані викладача: Доцент, к.е.н., доц. Зінченко Мирослава Михайлівна. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Контакти: 044-241-5477; E-mail: zinchenko.mm@knuba.edu.ua Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=25599 .
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити: на основі загальної середньої освіти
14) Мета курсу: вивчення майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	Р4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК8 ЗК9
2.	Р5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК8 ЗК9

Завідувач кафедри

_____ /Лич В.М./

_____ 2018 р.

Розробник силабуса

_____ /Зінченко М.М./

СИЛАБУС Економічна теорія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ОК7
2) Навчальний рік: 2018-2019
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 08 ПРАВО
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 081 «Право», ОПП «Будівельне та містобудівне право»
8) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
9) Семестр: I
11) Контактні дані викладача: Доцент, к.е.н., доц. Зінченко Мирослава Михайлівна. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Контакти: 044-241-5477; E-mail: zinchenko.mm@knuba.edu.ua Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=25599 .
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити: на основі загальної середньої освіти
14) Мета курсу: вивчення майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	Р4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК8 ЗК9
2.	Р5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК8 ЗК9

3.	P7. Узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК8 ЗК9
4.	P11. Викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК8 ЗК9
5.	P12. Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК8 ЗК9
6.	P14. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК3 ЗК8 ЗК9

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- предмет і метод економічної теорії;
- класифікацію економічних потреб;
- структурні елементи економічної системи;
- типи економічних систем;
- форми і види власності;
- види ресурсів виробництва;
- сутність теорії товару і грошей;
- основні елементи ринкової економіки;
- сутність попиту і пропозиції та фактори, що їх визначають;
- закон попиту і пропозиції;
- сутність конкуренції та антимонопольної політики;
- умови існування підприємництва;
- організаційно-правові форми підприємств;
- структуру капіталу;
- особливості аграрної сфери виробництва;
- принципи формування та розподілу доходів населення;
- економічні функції держави;
- сутність світового господарства і міжнародних економічних відносин;
- економічні аспекти глобальних проблем.

вміти:

- будувати криву виробничих можливостей;
- будувати криву попиту та пропозиції;
- визначати ринкову рівновагу.

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
22	22		контрольна робота - 1	46	іспит
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				44(1,46)	

17) Зміст курсу:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії.

Зародження економіко-теоретичних знань. Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Сучасні напрями, школи, течії економічної теорії. Розвиток економічної думки в Україні.

Предмет економічної теорії і його тлумачення різними школами. Складові частини сучасної економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія. Економічне мислення, його види та роль у розумінні економічного життя суспільства.

Економічні закони, принципи і категорії. Система економічних законів. Методологічні аспекти пізнання, механізму дії та використання економічних законів.

Методи пізнання економічних процесів і явищ. Загальні та спеціальні методи наукового пізнання та їх використання. Функції економічної теорії.

Місце економічної теорії в системі економічних наук. Економічна теорія та економічна політика. Економічна теорія як основа економічної політики. Основні напрями, пріоритети, методи, інструменти економічної політики.

Тема 2. Економічна система суспільства та основні проблеми її розвитку

Економічні потреби суспільства, їх суть та структура. Піраміда Маслоу. Поняття безмежності потреб. Закон зростання потреб та механізм його дії. Проблеми використання закону зростання потреб у процесі виробництва матеріальних благ. Економічні блага.

Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, класифікація. Суперечності інтересів економічних суб'єктів та форми їх розв'язання. Інтереси і потреби: діалектика взаємозв'язку. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу.

Економічна система, її сутність та основні структурні елементи. Типи економічних систем. Традиційна економіка. Економічна система вільного капіталізму. Командно-адміністративна система. Система змішаної економіки.

Перехідні економічні системи, їх зміст та основні риси. Формування інституційних та економічних умов переходу до нової системи господарювання. Криза та розпад командно-адміністративної системи і необхідність переходу економіки постсоціалістичних країн до ринкових відносин. Концепції різноманітності форм переходу різних країн до ринкової економіки.

Основні напрями формування сучасних ринкових відносин. Формування державного і ринкового механізмів регулювання економіки.

Власність як економічна категорія. Суб'єкти та об'єкти. Типи, форми і види власності. Основні тенденції розвитку власності на сучасному етапі. Необхідність різноманітних форм власності в ринковій економіці. Трансформація форм власності в Україні. Роздержавлення. Приватизація. Світовий досвід. Сучасний стан відносин власності в Україні. Економічні школи щодо періодизації суспільного розвитку.

Тема 3. Відтворення благ та послуг

Зміст і структура суспільного відтворення. Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку. Зміст і структура суспільного виробництва. Матеріальне та нематеріальне виробництво, їх сутність і взаємозв'язок.

Ресурси виробництва та їх види. Використання економічних ресурсів. Абсолютна та відносна обмеженість (рідкісність) ресурсів. Межа економічних можливостей.

Економічний вибір. Крива виробничих можливостей. Основні фактори виробництва та їх взаємозв'язок.

Ефективність виробництва, її сутність, економічні та соціальні показники.

Форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне. Еволюція товарного виробництва. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення. Проста і розвинена форми товарного виробництва, їх спільні риси та відмінності. Товарне виробництво як основа ринкової економіки та його роль в економічному розвитку суспільства.

Тема 4. Теорія товару і грошей

Товар і його властивості. Вартість. Мінова вартість. Споживча вартість та її показники. Теорії вартості: трудова, маржиналістська і неокласична. Розвиток товару і товарного виробництва за сучасних умов.

Теоретичні концепції виникнення та сутність грошей. Історичний підхід у розгляді функцій грошей. Види грошей: паперові, металеві, кредитні, безготівкові, електронні. Обіг готівкових та безготівкових грошей. Сучасні зміни в грошовому обігу. Закон грошового обігу. Історичний досвід України в створенні національної грошової одиниці. Інфляція, її суть і причини. Темпи інфляції. Види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Тема 5. Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи

Теоретичні засади становлення ринкових відносин. Об'єктивні передумови виникнення ринку. Поняття ринок. Риси, структура та функції ринку. Види ринків. Критерії класифікації ринків та їх структура. Характерні ознаки

сучасного ринку.

Об'єктивна зумовленість та сутність ринкової інфраструктури. Основні суб'єкти ринкової економіки. Держава як суб'єкт ринкового господарства. Соціально-економічна характеристика елементів ринку та умови їх формування в Україні.

Сутність попиту і фактори, що його визначають. Закон попиту. Винятки дії закону попиту. Крива попиту. Зв'язок між попитом і ціною. Зміщення кривої попиту під впливом дії нецінових факторів.

Пропозиція: зміст факторів, що на неї впливають. Закон пропозиції. Крива пропозиції та її властивості. Зв'язок між пропозицією і ціною. Нецінові фактори зміни пропозиції. Зміщення кривої пропозиції під впливом дії нецінових факторів. Особливості формування і зміни кривих пропозицій в перехідних економічних системах.

Ринкова рівновага. Утворення рівноважної ціни та рівноважного обсягу виробництва. Фактори, які впливають на зміну ринкової рівноваги.

Сутність ціни. Механізм формування і функції ціни. Види цін. Концепція ціноутворення по Маршалу.

Сутність конкуренції. Місце конкуренції в ринковій економіці. Форми конкуренції. Типи конкурентної поведінки.

Функції конкуренції. Методи конкурентної боротьби. Позитивні й негативні наслідки конкуренції.

Монополізм. Монополія. Типи монополій. Монопольна влада. Критерії та межі монополізації економіки. Недоліки надмірної монополізації економіки. Економічні наслідки монополій. Ринок монополістичної конкуренції.

Особливості монополістичної конкуренції. Олігополістичний ринок. Суть олігополії. Олігополія і конкуренція.

Олігополія та економічна ефективність.

Антимонополна політика і антимонополне законодавство. Світовий досвід створення антимонополного законодавства. Проведення антимонополної практики. Антимонополна політика в Україні.

Тема 6. Підприємство та підприємництво в системі економічних відносин

Підприємство як суб'єкт економічної системи. Організаційно-правові форми підприємств. Соціально-економічна характеристика підприємств. Функції підприємства. Організація процесу виробництва. Обмеженість ресурсів та шляхи її подолання.

Продукція підприємств та її економічні форми. Суть підприємництва та умови його існування. Види та суб'єкти підприємницької діяльності. Форми підприємництва. Підприємництво і бізнес. Перспективи розвитку підприємництва в Україні. Проблема банкрутства підприємств. Законодавство про банкрутство.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. **МІКРОЕКОНОМІКА**

Тема 7. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг

Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма. Капітал як фактор виробництва. Структура капіталу та його обіг. Промисловий капітал. Стадії кругообігу і функціональні форми промислового капіталу. Основний капітал. Фізичне та моральне зношення основного капіталу. Механізм відтворення основного капіталу. Обіговий капітал. Час і швидкість обігу. Фактори, що впливають на швидкість обігу. Оборотні засоби та їх структура. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу. Рентабельність.

Тема 8. Формування і розподіл доходів

Доходи, їх види та джерела формування. Сутність та механізм розподілу доходів. Функціональний та персональний розподіл доходів. Форми розподілу доходів за трудові результати та економічну діяльність. Заробітна плата: сутність, форми та системи заробітної плати. Дохід від кооперативно-колективної та індивідуальної трудової діяльності. Підприємницький дохід. Доходи від власності та рентні доходи. Сімейні доходи, їх структура та використання. Заощадження як необхідний елемент у структурі сімейних доходів. Номінальні та реальні доходи. Диференціація доходів та її межі. Крива Лоренцо та коефіцієнт Джині. Соціальні аспекти економічних відносин. Рівень та якість життя населення. Прожитковий мінімум. Бідність. Необхідність та сутність системи соціального захисту населення. Основні елементи механізму соціального захисту. Державне регулювання розподілу доходів. Роль у забезпечення соціального захисту в умовах переходу до ринкової економіки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. **МАКРОЕКОНОМІКА**

Тема 9. Ринкові відносини в агропромисловому секторі економіки

Аграрна сфера виробництва та її особливості. Сутність аграрних відносин. Форми господарювання у сільському господарстві: фермерські, кооперативні, державні, змішані. Рентні відносини. Сутність земельної ренти, її види та механізм створення. Розподіл і використання рентного доходу. Ринок землі. Попит і пропозиція на землю. Ціна землі.

Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. Механізм реалізації аграрних відносин в сучасних умовах. Державна політика регулювання та підтримки сільськогосподарського виробника.

Тема 10. Держава та її економічні функції

Необхідність і межі державного регулювання ринкової економіки. Держава як суб'єкт економічної системи. Теоретичні погляди на роль держави в економіці та їх еволюція. Економічні функції держави. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки.

Фінансова система. Суть і структура фінансової системи. Державний бюджет. Місцеві бюджети. Формування доходів і витрат державних та місцевих бюджетів.

Податки. Елементи системи оподаткування. Крива Лаффера. Функції податків: фіскальна, регулююча, стимулююча. Класифікація податків. Бюджетно-податкова система як інструмент економічної політики держави. Необхідність державного регулювання в умовах ринкової економіки. Співвідношення державного і ринкового механізмів регулювання національної економіки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. СВІТОВА ЕКОНОМІКА

Тема 11. Світове господарство і міжнародні економічні відносини. Економічні аспекти глобальних проблем

Сутність та етапи становлення світового господарства. Структура, основні риси та закономірності його розвитку. Інтернаціоналізація господарського життя. Інтеграційні процеси на сучасному етапі. Основні форми міжнародних економічних відносин та види інтеграційних формувань. Міжнародна економічна інтеграція.

Інтеграційні зв'язки й механізм міжнародного співробітництва. Головні інтеграційні угруповання світу. Процеси інтеграції у Європі та її форми. Роль транснаціональних корпорацій в інтернаціоналізації суспільного виробництва. Місце Європейського економічного співтовариства у світовій економіці. Перспективи інтеграції економіки України у світову економічну систему.

Міжнародна торгівля та її економічні основи. Міжнародний поділ праці, його принципи і форми. Міжнародна спеціалізація і кооперація виробництва. Особливості поділу праці в сучасних умовах. Теорії міжнародної торгівлі. Протекціонізм і вільна торгівля. Митні та немитні засоби регулювання зовнішньої торгівлі.

Всесвітній ринок товарів та послуг. Структура світового ринку. Основні тенденції розвитку світового ринку.

Методи конкурентної боротьби на світовому ринку. Міжнародні торговельні організації.

Міжнародний валютний фонд. Європейський банк реконструкції та розвитку. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Зміст і структура світової валютної системи. Валютні ринки. Конвертованість національних валют. Фіксований і плаваючий курс. Міжнародні валютно-фінансові організації.

Міжнародна міграція робочої сили. Сутність і причини міжнародної міграції робочої сили. Основні напрями міграції. Утворення міжнародного ринку робочої сили.

Причини виникнення, сутність і класифікація глобальних проблем. Глобальні проблеми і шляхи їх розв'язання людством. Сучасні глобальні проблеми.

Паливно-енергетична та сировинна проблеми. Екологічна криза та форми її прояву. Демографічні проблеми світу та шляхи їх вирішення. Проблема та шляхи скорочення зон зuboжіння, голоду і хвороб у світі. Проблеми роззброєння та мирного використання атому. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

Тематика контрольних робіт:

1. Предмет і методи економічної теорії.
2. Економічні потреби й інтереси: сутність, класифікація і механізм взаємодії.
3. НТР як форма розвитку продуктивних сил, її роль в постіндустріальному суспільстві.
4. Соціально-економічна ефективність суспільного виробництва: критерії і основні показники. Проблеми підвищення ефективності суспільного виробництва в Україні.
5. Економічні системи: сутність, класифікація і основні типи. Особливості перехідних економічних систем.
6. Відносини власності, їх сутність, структура і еволюція на сучасному етапі розвитку суспільства.
7. Гроші, їх функції та види. Особливості сучасних грошей.
8. Взаємодія ринку і держави в економічній системі змішаного типу.
9. Інфраструктура ринку і проблеми її формування в Україні.
10. Біржі, їх види і роль у розвитку фінансових ринків.
11. Сутність, види і функції цін у сучасній економіці. Проблеми ціноутворення в умовах різних типів ринкових структур.
12. Витрати виробництва, їх сутність і основні види. Формування прибутку підприємств.
13. Економічна природа і види конкуренції.
14. Економічні основи виникнення монополій і світовий досвід антимонопольного регулювання.
15. Капітал і наймана праця: сутність, еволюція і суперечності взаємодії.
16. Заробітна плата: сутність, структура й сучасні особливості.

17. Сутність позичкового капіталу і його роль у сучасній економіці.
18. Банки, їх види та функції в ринковій економіці. Особливості розвитку банківської системи в Україні.
19. Торговий капітал: сутність, еволюція і сучасні особливості.
20. Форми власності й види підприємств у сучасній економіці.
21. Малий і середній бізнес у сучасній економічній системі. Проблеми розвитку малого й середнього бізнесу в Україні.
22. Соціально-економічна природа тіньової економіки.
23. Аграрні відносини і їх еволюція на сучасному етапі.
24. Основні макроекономічні показники в системі національних рахунків та їх динаміка в Україні.
25. Економічні цикли та їх види. Особливості сучасних ділових циклів.
26. Безробіття: суть, причини, види й соціально-економічні наслідки.
27. Інфляція, її причини, види й наслідки. Антиінфляційна політика держави.
28. Особливості інфляційних процесів та антиінфляційної політики в Україні.
29. Інвестиції, їх види, фактори й вплив на економіку. Проблеми активізації інвестиційної діяльності в Україні.
30. Сучасний регіональний розвиток: світовий досвід і проблеми України.
31. Основні етапи розвитку економічної теорії.
32. Суспільно-економічний розвиток: цивілізаційний та формаційний підходи.
33. Сутність ринку, його структура та критерії розмежування.
34. Особливості ринкового реформування економіки України.
35. Ринкова інфраструктура: суть і значення.
36. Становлення ринкової інфраструктури в Україні.
37. Біржі та їх роль у ринковій економіці.
38. Українська модель перехідної економіки.
39. Ринок цінних паперів в Україні: його формування й розвиток.
40. Ринок праці: сучасний стан і перспективи розвитку.
41. Відносини власності: сутність і типологізація.
42. Теорії вартості (цінності) товару.
43. Сучасні гроші, їх походження, сутність і функції.
44. Етапи проведення грошової реформи в Україні.
45. Механізм саморегулювання ринкової економіки.
46. Застосування теорії попиту й пропозиції в практиці господарювання.
47. Механізм ціноутворення в умовах ринку.
48. Організаційно-економічні форми підприємництва в Україні.
49. Підприємство в ринковій економіці.
50. Приватизаційні процеси в Україні та тенденції їх розвитку.
51. Особливості розвитку малого й середнього бізнесу в Україні.
52. Витрати виробництва й фактор часу.
53. Прибуток: сутність, види й механізм розподілу.
54. Конкуренція та її роль у функціонуванні ринкової економіки.
55. Конкуренція та шляхи подолання монополізму.
56. Антимонопольне законодавство України та його роль у розвитку ринкових відносин.
57. Ринки факторів виробництва й розподіл факторних доходів.
58. Форми й системи заробітної плати.
59. Реформування аграрних відносин в Україні.
60. Основні макроекономічні показники та їх значення.
61. Циклічний характер розвитку ринкової економіки.
62. Теорія “довгих хвиль” М. Д. Кондратьєва та її місце в економічній науці.
63. Соціально-економічні проблеми безробіття в економіці України.
64. Інфляція: причини виникнення й методи регулювання.
65. Державне регулювання ринкової економіки: важелі впливу.
66. Монетарна політика держави та її інструменти.
67. Розвиток банківської системи в Україні.
68. Фінансова система: сутність і структура.
69. Державний бюджет, його структура та шляхи збалансування.
70. Фіскальна політика держави.
71. Економічне зростання: фактори, показники, напрямки.
72. Соціальна політика держави.
73. Етапи розвитку та структура сучасного світового господарства.
74. Міжнародна міграція капіталу й робочої сили.

75. Світова валютно-кредитна система.
76. Тенденції інтеграції економіки України в світову економіку.
77. Проблеми створення вільних економічних зон в Україні.
78. Проблеми постприватизаційного періоду та реструктуризація підприємств в Україні.
79. Необхідність та проблеми формування економіки інтелектуального капіталу.
80. Інноваційна модель розвитку сучасної економіки.
81. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку.
82. Інтелектуальний капітал: сутність, проблеми розвитку, перспективи.

Питання підсумкового контролю:

1. Предмет економічної теорії.
2. Основні завдання та функції економічної теорії.
3. Суб'єкти підприємницької діяльності.
4. Основні етапи розвитку та школи економічної теорії.
5. Антимонопольне законодавство України.
6. Методологія економічної науки.
7. Загальноекономічні та спеціальні методи дослідження в економіці.
8. Основні форми власності в економічних системах.
9. Основні елементи суспільного відтворення.
10. Визначення економічних категорій та економічних законів.
11. Основні форми підприємницької діяльності.
12. Гроші: сутність та функції.
13. Основні сучасні економічні школи.
14. Загальноекономічні умови та особливості формування і розвитку ринкового господарства в Україні.
15. Суб'єкти суспільного відтворення благ та послуг.
16. Еластичність попиту за ціною.
17. Власність як економічна категорія.
18. Ключові економічні проблеми будь-якого суспільства.
19. Система економічних законів ринкового господарства: сутність та механізм взаємодії.
20. Зміст і структура відносин власності.
21. Монополія та монополярна влада. Основні форми монополій.
22. Можливі механізми вирішення ключових економічних проблем будь-якого суспільства.
23. Види та роль конкуренції в економіці.
24. Ефективність суспільного відтворення.
25. Зміст і риси сучасного ринкового господарства.
26. Власність в системі виробничих відносин.
27. Основні моделі переходу до ринкової економіки.
28. Причини виникнення монополій. Антимонопольне законодавство.
29. Попит: сутність, стан, визначення обсягу. Крива попиту.
30. Загальноекономічні умови формування ринкового господарства.
31. Сутнісна характеристика підприємницької діяльності.
32. Соціальна та економічна ефективність економічного відтворення.
33. Ринок як економічна категорія. Типи та види ринків.
34. Закони грошового обігу. Інфляція.
35. Пропозиція та її зв'язок з ціною. Крива пропозиції.
36. Механізм функціонування ринку та закони ринкового господарства.
37. Ціна ринкової рівноваги. Чинники, що впливають на ціну.
38. Товар та його властивості.
39. Визначення економічних категорій та економічних законів.
40. Капітал підприємства. Його суть та структура. Кругообіг капіталу.
41. Підприємство: сутність, мета та основні види.
42. Типи та види ринків. Ринкова інфраструктура.
43. Основний капітал підприємства. Амортизація. Норма амортизації.
44. Загальноекономічні та спеціальні методи дослідження в економіці.
45. Собівартість продукції та шляхи її зниження.
46. Банківська система України та її особливості.
47. Сутність податків та їх роль у макроекономіці.
48. Економічне зростання: основні типи та показники.
49. Форми суспільного господарства та їх особливості.
50. Фактори виробництва та їх взаємозв'язок. Виробнича функція. Граничний продукт.

51. Основні елементи суспільного виробництва та його суть.
52. Нерівність розподілу доходів та їх причини. Крива Лоренца.
53. Зайнятість та безробіття. Види безробіття..
54. Ефективність виробництва: сутність і показники.
55. Витрати на інвестиції. Валові та чисті інвестиції.
56. Розвиток форм власності. Законодавство України про власність.
57. Інфляція: сутність, причини і форми прояву.
58. Економічна політика та макроекономічна рівновага. Основні макроекономічні цілі.
59. Сутність і функції грошей. Види грошей.
60. Можливі механізми вирішення ключових економічних проблем будь-якого суспільства.
61. Сутність та функції банків. Види банків.
62. Інвестиції та джерела інвестування.
63. Монополія: сутність, причини виникнення, еволюція. Олігополія.
64. Номінальна і реальна заробітна плата.
65. Сутність, умови виникнення і розвитку ринку. Функції ринку.
66. Державний бюджет, його формування та напрямки використання.
67. Заробітна плата: сутність, форми, структура, сучасні системи.
68. Аграрна сфера виробництва та її особливості. Сутність аграрних відносин.
69. Ринок та його інфраструктура.
70. Витрати виробництва. Шляхи їх зниження.
71. Конкуренція та її види. Недосконала конкуренція.
72. Дефіцит держбюджету: причини та наслідки.
73. Принципи, форми, функції кредиту.
74. Форми прояву інфляції. Антиінфляційне регулювання економіки.
75. Форми підприємницької діяльності та їх особливості. Закон України “Про підприємництво”.
76. Грошова система та методи регулювання грошового обігу.
77. Ефективне використання ресурсів та межа виробничих можливостей економіки.
78. Всесвітнє господарство: сутність та складові частини.
79. Необхідність і межі державного регулювання ринкової економіки. Держава як суб’єкт економічної системи.
80. Міжнародні економічні відносини як основа світового господарства. Інтернаціоналізація господарського життя.
81. Економічна інтеграція і особливості міжнародного поділу праці на сучасному етапі.
82. Економічні функції держави. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки.
83. Міжнародна торгівля, світовий фінансовий ринок, валютно-фінансові та кредитні відносини.
84. Інтеграція економіки України у світове господарство.
85. Глобальні економічні проблеми світового господарства.
86. Соціальна та економічна ефективність економічного відтворення.
87. Основні проблеми участі України в міжнародному поділі праці.
88. Безробіття населення: види, структура, причини.
89. Прибуток підприємства та його призначення. Рентабельність підприємства.
90. Ефективність виробництва: сутність та показники.

18) Основна література

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка : Навчальний посібник. У 2-х книгах, Кн.1: Макроекономіка / За ред. С.Панчишина, П.Островерха. - 4-е вид., випр., доп. - К.: Знання, 2006. - 723 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник. У 2-х книгах, Кн.2: Мікроекономіка / За ред. С.Панчишина, П.Островерха. - 4-е вид., випр., доп. - К.: Знання, 2006. - 437 с.
3. Базилевич В.Д. Економічна теорія. Політекономія. Підручник (4-е вид.). – К.: Знання-Прес, 2005. - 615с.
4. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – К.: Знання, 2010. – 851с.
5. Бережная Н.И. Политическая экономия в структурно-логических схемах: Учебное пособие. – Х.: ИД “ИНЖЭК”, 2007. – 288с.
6. Вступ до економічної теорії: Підручник / За ред. З.Ватаманюка. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2007.
7. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: Підручник. – К.: Вища школа, 2007. – 503 с.
8. Головатий, М. Ф. Політичний менеджмент: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. Ф. Головатий. — 2-ге вид., допов. — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. — 296 с.

9. Дзюбик С.Д., Ривак О.С. Основи економічної теорії: Навч. посіб. — 3-тє вид., перероб. та доп. /— К., 2014. — 423 с.
10. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка: Навч.посіб. / За ред. З. Ватаманюка, С. Панчишина. — К.: Видав.дім «Альтернативи», 2009. — 455с.
11. Економічна теорія: Мікроекономіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. Знання. К.: 2012 -134с.
12. Ковальчук В.М. Політична економія. Курс лекцій. — Тернопіль: Астон, 2009.
13. Кулішов В.В. Макроекономіка: основи теорії і практикум. — Львів: «Магнолія», 2010. — 256с.
14. Козак Ю. Основи економічної теорії: Підручник. — К.: Центр навчальної літератури, 2012. - 262с.
15. Камінська Т.М. Основи економічної теорії: підручник (I—IV р. а.) / Т.М. — 2-е видання
Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2018. — 232с.
16. Лич В. М. Економічна теорія. Частина 1. Загальні основи економічного розвитку. Навчальний посібник. — К., 2004. — 130с
17. Мочерний С.В., Ларіна Я.С. Політекономія: Підручник. — 3. вид., перероб. і доп. — К. : Знання, 2006. — 390с.
18. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика: В 2-х тт. — М.: Инфра-М, 2007.
19. Міхов Л.І., Кірова Л.Л., Скоч В.Г. Політекономія: навч. посіб. для студ. ВНЗ. — Донецьк : Юго-Восток, 2008. — 467с.
20. Мікроекономіка : конспект лекцій / укладачі : Ю. М. Петрушенко, О. В. Дудкін, Н. М. Костюченко. — Суми : Сумський державний університет, 2013. — 206 с.
21. Микола Соколов, Микола Горлач, Володимир Гушенко, Микола Кримов, Марія Жиленкова. Економічна теорія. Підручник. — К.: Центр навчальної літератури, 2019. — 532с.
22. Орехівський Г.А. Політекономія: навч. посіб. для студ. ВНЗ. — К.: Каравела, 2008. — 295с.
23. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник./ за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. — Івано-Франківськ, «Лілея- НВ». — 2015. — 348 с.
24. Панчишина С. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2-х кн. — Книга 2: Мікроекономіка. — 2-ге вид., випр. і доп. К.: 2014. — 390с.
25. Політекономія: навчальний посібник для студ. вищ. навч.закладів / Г. А. Орехівський. - Київ: Каравела, 2008. - 296 с.
26. Політична економія: навч. посібник / Н.Є. Горбенко, М.Й. Дмитренко, І.Ю. Кочума — К.: УБС НБУ, 2009. — 408 с.
27. Політична економія: Навч.посібник для студ. вищ. навч. закладів / За ред. В.О. Рибалкіна, В.Г. Бодрова. - К.: Академія, 2007. - 672 с.
28. Політична економія : Навчальний посібник / За ред. доктора Г.І. Башнянина і доцента Є.С. Шевчука. - Вид. 4-те, пероб. і доп. - Львів : Магнолія Плюс, 2006. - 308 с.
29. Політичний менеджмент. Прикладна політологія: навчальний посібник. - К.: Видавничий центр "Академія", 2008. — С. 94–134.
30. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник. — К.: КНЕУ, 2010. — 448с.
31. Уразов А., Саух І., Ольга О. Основи економічної теорії. - Центр навчальної літератури, К.:2013. — 312с.
32. Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М. Сучасні економічні теорії: Підручник / За ред. А.А. Чухна. — К.: Знання, 2007. — 878 с.
33. Чухно А. А., Юхименко П.І., Леоненко П.М. Інституційно-інформаційна економіка: Підручник / За ред. А.А.Чухна. - К.: Знання, 2008. - 700 с.
34. Шульга М., Зубчик О. Політичний менеджмент. Підручник. Академія Серія книг Альма-матер. К.: 2013. — 160с.

19) Додаткові джерела

1. "Про власність": Закон України від 7.02.1991 р. № 697-ХІІ зі змінами та доповненнями.
2. Про державну підтримку малого підприємництва. Указ Президента України від 12.05.1998 р. № 456/98 зі змінами та доповненнями.
3. Про захист від недобросовісної конкуренції. Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР зі змінами та доповненнями.
4. Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III зі змінами та доповненнями.
5. Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності. Указ Президента України від 3.02.1998 р. № 79/98 зі змінами та доповненнями.
6. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ зі змінами та доповненнями.
7. Порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності. Постанова

Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1995 р. № 244. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minregion.gov.ua/attachments/files/regulatory/3/____31012013.pdf.

Журнали: «Економіка України», «Фінанси України», «Регіональна економіка», «Вісник НБУ», «Україна: аспекти праці», «Актуальні проблеми економіки», «Економіка АПК», «економіст», «Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право», «Формування ринкових відносин в Україні».

12. Інформаційні ресурси

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, №30, 141) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2952-17>
2. Державна установа Антимонопольний комітет України – офіційний веб-сайт. [Електронний ресурс] – Електронні дані – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/map>.
3. Державна установа Міністерство праці і соціальної політики – офіційний веб-сайт. [Електронний ресурс] – Електронні дані – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245427596
4. Державна установа Міністерство аграрної політики та продовольства України – офіційний веб-сайт. [Електронний ресурс] – Електронні дані – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/>
5. Державна фіскальна служба України - офіційний веб-сайт. [Електронний ресурс] – Електронні дані – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>
6. Державна служба статистики України – офіційний веб-сайт. [Електронний ресурс] – Електронні дані – Режим доступу: <http://data.gov.ua/users/633>
7. Портал знань – Знання повинні бути доступними - [Електронний ресурс] – Електронні дані – Режим доступу: <http://www.znannya.org/>
8. Бібліотека українських підручників - [Електронний ресурс] – Електронні дані – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/>

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота					ІЗ	Іспит	Сума
М1							
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5			
20	10	10	10	10	15	25	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево.
2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова сесія.
3. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою сесіями.
6. Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірників, які вже пройшли перевірку на плагіат.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<http://org2.knuba.edu.ua/course/index.php?categoryid=41>